

**LISTA DE CONȚINUTURI
PRENTRU EXAMENELE DE DIFERENȚĂ
DISCIPLINE PSIHOPEdagogICE**

În funcție de filiera, profilul și specializarea de la care se solicită transferul, elevii vor susține examene de diferență la toate disciplinele din trunchiul comun pe care nu le-au studiat conform planului-cadru, precum și la disciplinele de specialitate specifice profilului pedagogic (disciplinele psihopedagogice, în conformitate cu prevederile legale și planurile-cadru în vigoare).

Profilul pedagogic, Specializarea educator-puericultor

Clasa a IX-a - Introducere în pedagogie. Educație timpurie

1. Pedagogia în cadrul științelor educației

- 1.1. Educația – o caracteristică esențială a devenirii umane
- 1.2. Științe care studiază educația și relația dintre ele
- 1.3. Pedagogia – artă și știință a educației

2. Educația – delimitări conceptuale

- 2.1. Scopul educației în devenirea umană. Educabilitatea
- 2.2. Funcțiile educației
- 2.3. Forme ale educației (formală, nonformală, informală)
- 2.4. Dimensiuni ale educației (fizică, afectivă, socială, intelectuală, artistică)
- 2.5. Educația permanentă. Autoeducația. Creativitatea

3. Educația timpurie (focalizare pe etapa de vârstă 0-3 ani)

- 3.1. Specificul educației timpurii (îngrijire, educație afectivă, importanța mamei) Repere generale ale dezvoltării timpurii și aplicarea lor individualizată
 - 3.1.1. Scopul educației timpurii: pregătirea independenței de sine, a integrării sociale, a bucuriei de a cunoaște și a manifestării creative
 - 3.1.2. Principiile educației timpurii
 - 3.1.3. Dominanta afectivă a educației timpurii: îngrijire-educare cu afecțiune, înțelegere și dedicare

Conținuturi pentru examenul de diferență- Profilul pedagogic, Specializarea învățător-educatoare

Clasa a IX-a - Introducere în pedagogie și teoria și metodologia curriculumului

I. Sistemul științelor educației

- 1.1. Educația-obiect de studiu al științelor educației
- 1.2. Disciplinele educaționale și relațiile dintre ele
- 1.3. Evoluția concepțiilor despre educație

II. Educația- delimitări conceptuale

- 2.1. Structura educației
- 2.2. Determinările educației
- 2.3. Funcțiile individuale și sociale ale educației
- 2.4. Rolul educației în dezvoltarea personalității
- 2.5. Educabilitatea

III. Forme și tipuri de educație

- 3.1. Educația formală, nonformală și informală
- 3.2. Autoeducația
- 3.3. Educația permanentă
- 3.4. Interdependența formelor și tipurilor de educație

IV. Medii educaționale

- 4.1. Școala în sistemul social
 - 4.1.1. Tendințe ale evoluției învățământului
 - 4.1.2. Sistemul de învățământ din România – baze legislative, structură, alternative educaționale
 - 4.1.3. Reforma sistemului de învățământ din România
- 4.2. Familia
- 4.3. Alte medii educaționale: organizații non-guvernamentale, Biserica, mass-media etc.

V. Statutul profesional al cadrului didactic

- 5.1. Competențe și calități

VI. Curriculum – delimitări conceptuale

VII. Finalități și conținuturi educaționale

- 7.1. Sisteme de clasificare a obiectivelor
- 7.2. Categoriile de finalități educaționale
- 7.3. Metodologii de operaționalizare a obiectivelor
- 7.4. Noțiunea de conținut

7.5. Criterii de selecție și de organizare a conținuturilor

VIII. Metodologia proiectării curriculumului

IX. Produse curriculare: plan de învățământ, programă școlară, manuale și auxiliare curriculare (softuri educaționale, pachete de învățare, suporturi audio-video)

X. Reforma curriculumului

10.1. Inovații reprezentative: interdisciplinaritate, modularitate

10.2. Reforma curriculumului în România

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU DISCIPLINELE PEDAGOGICE

1. BÎRZEA, Cezar, *Arta și știința educației*, E.D.P., București, 1995
2. CERGHIT, Ioan, VLĂSCEANU, L., (Coord.), *Curs de pedagogie*, București, 1988
3. COZMA, Teodor (Coord.), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Ed. Polirom, Iași, 2001
4. CRISTEA, S., *Dicționar de termeni pedagogici*, E.D.P., București, 1998
5. JINGA, I., ISTRATE, E. (Coord.), *Manual de pedagogie*, Ed. All, București, 1998
6. MIROIU, A., *Învățământul românesc azi. Studii de diagnoză*, Ed. Polirom, Iași, 1998
7. POTOLEA, Dan, PĂUN, Emil, (Coord.) *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Ed. Polirom, Iași, 2002
8. UNGUREANU, D., *Educație și curriculum*, Ed. EUROSTAMPA, Timișoara, 1999
9. VĂIDEANU, G., *Educația la frontiera dintre milenii*, Ed. Politică, București, 1988
10. VĂIDEANU, G., *UNESCO-50-EDUCAȚIE*, E.D.P., București, 1996

Clasa a IX-a – Tehnici de comunicare

I. Comunicarea umană

- 1.1. Conceptul de comunicare umană (definiții, modele, teorii)
- 1.2. Elemente constitutive ale procesului de comunicare (emițător, receptor, mesaj, feed-back, canal de comunicare)
- 1.3. Conceptul de formă de comunicare. Clasificări ale formelor comunicării

II. Comunicarea didactică ca dimensiune a comunicării umane

- 2.1. Comunicarea didactică-definire, mecanisme, caracteristici, funcții
- 2.2. Forme ale comunicării
 - 2.1.1 Comunicarea verbală
 - 2.1.2 Comunicarea paraverbală
 - 2.1.3 Comunicarea nonverbală

2.1.4. Interdependența dinamică dintre comunicarea verbală, paraverbală și nonverbală. Aplicații în perspectiva didactică

2.3. Comunicarea scrisă: importanță, caracteristici, mijloace specifice comunicării scrise

2.4. Factori perturbatori și blocaje în procesul comunicării didactice. Modalități de prevenire și de depășire a acestora

III. Tehnici de comunicare publică

3.1. Tehnici de argumentare și prezentare publică

3.2. Modalități de îmbunătățire a ascultării: dezvoltarea strategiilor de ascultare activă

IV. Comunicare și interacțiune

4.1. Comunicarea interpersonală și de grup. Principalele roluri îndeplinite în activitatea de grup și importanța acestora asupra comunicării

4.2. Conflictul ca parte importantă a procesului de comunicare; știința rezolvării conflictelor didactice

4.2.1. Negocierea ca act de comunicare didactică

4.2.2. Medierea și importanța ei în îmbunătățirea comunicării didactice

4.3. Comunicarea în viața personală și socială

V. Competențe de comunicare formate în activitatea educațională

5.1. Competențe de comunicare formate în activitatea educațională

VI. Comunicarea didactică și mijloacele moderne de comunicare

6.1. Comunicare didactică prin mijloacele audio-vizuale

6.2. Comunicarea didactică cu ajutorul computerului. Internetul ca mijloc de comunicare didactică

6.3. Mass-media și comunicarea didactică; strategii folosite cu mijloacele de comunicare în masă

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. MUCCHIELLI, Alex, Arta de a comunica, Editura Polirom, Iași, 2001
2. PÂNIȘOARĂ, Ion Ovidiu, Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională, Editura Polirom, Iași, 2004
3. de PERETTI André, LEGRAND Jean-André, BONIFACE, Jean, Tehnici de comunicare, Editura Polirom, Iași, 2001

Conținuturi pentru examenul de diferență- Profilul pedagogic, Specializarea învățător-educatoare
Clasa a IX-a – Pregătire practică de specialitate

I. Cunoașterea generală a instituției de învățământ (grădiniță și școală de aplicație)

- 1.1. Prezentarea unității de învățământ de către conducerea școlii de aplicație, finalități, mediu socio-cultural
- 1.2. Vizitarea unității de învățământ
- 1.3. Studiul legislației școlare și al documentelor curriculare utilizate în unitatea de învățământ
- 1.4. Familiarizarea cu modul specific de planificare și desfășurare a activităților pe durata unei zile, săptămâni, modul, în grădiniță
- 1.5. Familiarizarea cu sistemul activităților metodice din unitatea de învățământ

II. Observarea activităților didactice desfășurate în grădiniță și în școală; implicarea în realizarea unor activități

- 2.1. Analiza documentelor curriculare și identificarea resurselor utilizate la grupa și clasa unde se efectuează practica pedagogică
- 2.2. Studiarea structurii documentelor întocmite de către educatoare și învățătoare (planificări, evidențe, fișe de caracterizare, proiecte de activitate didactică etc.) și a modului de organizare a acestora.
- 2.3. Asistența la activitățile didactice conduse de educatoare/învățătoare consemnarea observațiilor în caietul de practică pedagogică
- 2.4. Participarea la analiza activităților didactice și a altor activități asistate.
- 2.5. Observarea comportamentului preșcolarilor și elevilor în timpul activităților și al pauzelor
- 2.6. Implicarea în desfășurarea unor activități alături de cadrul didactic: primirea copiilor, distribuirea materialului didactic etc.

III. Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice

- 3.1. Conceperea și elaborarea unor material suport pentru activitatea didactică: fișe de lucru, fișe de evaluare, jocuri didactice etc.
- 3.2. Elaborarea unor proiecte secvențiale sau integrale de optimizare a activităților didactice asistate;
- 3.3. Desfășurarea unor secvențe de activitate didactică asistate de educatoare și învățătoare: verificarea temelor pentru acasă, supravegherea jocurilor copiilor.